

نگاشت مفهومی و اعتباریابی مدل عوامل مؤثر بر به کارگیری سیاست‌پژوهی در سیاست‌گذاری

علی حمیدی‌زاده^{۱*}، رحمت‌الله قلی‌پور^۲

۱. استادیار گروه مدیریت دولتی، پردیس فارابی دانشگاه تهران، ایران

۲. دانشیار گروه مدیریت، دانشکده مدیریت، دانشگاه تهران، ایران

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۱۰/۰۴؛ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۳/۰۲/۱۰)

چکیده

هدف اصلی این مقاله، طراحی مدل عوامل مؤثر بر به کارگیری سیاست‌پژوهی با فن نگاشت مفهومی و اعتبارسنجی آن است. بدین منظور این تحقیق در سه مرحله با روش ترکیبی از نوع متوالی - اکتشافی اجرا شده است. در مرحله اول، عوامل از طریق مرور متون تحقیق، مصاحبه و برگزاری گروه کانونی شناسایی شد. در این مرحله برای تجزیه و تحلیل داده‌ها تحلیل تم به کار گرفته شد. در مرحله دوم، برای طراحی مدل فن نگاشت مفهومی به کار گرفته شد. در نهایت، در مرحله سوم، برای اعتبارسنجی مدل طراحی شده روش تحلیل عاملی تأییدی اجرا شد. جامعه آماری در این تحقیق استادان و محققان حوزه خط‌مشی‌گذاری عمومی و کارشناسان شورای تخصصی حوزوی شورای عالی انقلاب فرهنگی است. روش نمونه‌گیری چندسطحی و در سطوح مختلف روش هدفمند - متوالی در دستور کار قرار گرفته است. تعداد اعضای نمونه در مصاحبه ۱۰ نفر، گروه کانونی ۷ نفر، طراحی مدل ۱۹ نفر و اعتبارسنجی مدل ۸۳ نفر است. نتایج طراحی مدل نشان داد عوامل در قالب ۱۸ مؤلفه و ۴ بعد شامل تحقیق، خط‌مشی‌گذار، ویژگی‌های هویتی محقق و زمینه قرار می‌گیرند. در مرحله اعتبارسنجی نیز مدل طراحی شده تأیید شد.

کلیدواژگان

تحلیل عاملی تأییدی، خط‌مشی‌گذاری، سیاست‌پژوهی، نگاشت مفهومی.

مقدمه

با ظهور علم خط‌مشی این عقیده شکل گرفت که مشکلات اجتماعی باید به‌طور سیستماتیک بررسی و تجزیه و تحلیل شود (رویکردی عقلایی). بنابراین، خط‌مشی‌ها، باید بهبود یابند و مؤثرتر شوند (Anthes, 2007, p.10). البته در تصمیم‌گیری و تعیین خط‌مشی عمومی به طریق عقلایی، موانع و محدودیت‌هایی نیز وجود دارد، اما این تنگناها و محدودیت‌ها نمی‌تواند مانع دستیابی به بهترین و مطلوب‌ترین راه‌ها شود، بلکه همواره این اصل مهم مطرح است که خط‌مشی‌هایی انتخاب شوند که با اصول علمی و منطقی سازگار باشند (الوانی، ۱۳۸۴، ص ۳۶). امروزه مسائل و مشکلات عمومی ماهیتی پیچیده و چندبعدی دارد و بدون مطالعه علمی، نمی‌توان راه‌های مناسبی (قانون یا سیاست) برای حل آن‌ها، تعیین کرد. لذا باید ضمن برقراری رابطه میان دانش و سیاست‌ها، روش‌های مختلف را برای علمی‌کردن سیاست‌ها به‌کار گرفت. به منظور برقراری ارتباط مناسب بین حوزه سیاست‌گذاری و حوزه علم و دانش، همچنین، برای علمی‌کردن سیاست‌ها، روش‌های مختلفی پیشنهاد می‌شود، یکی از آن‌ها، به‌کارگیری روش علمی تحقیق در فضای سیاست‌گذاری است که به آن «سیاست‌پژوهی» گویند. در این روش، سیاست‌ها قبل از انتخاب، توسط نهادهای پژوهشی بررسی می‌شود. سیاست‌پژوهی، پلی است بین خط‌مشی‌گذاران و اندیشمندان علوم مختلف برای بهینه‌کردن آثار خط‌مشی‌های اتخاذشده، تا از این طریق روند توسعه جامعه تسریع شود. سیاست‌پژوهی روش علمی و محققانه (به جای روش سیاسی) تحقیق در خط‌مشی‌گذاری است. این روش می‌تواند با ژرف‌نگری، توصیه‌های علمی مناسبی به خط‌مشی‌گذاران مطرح کند. اخیراً به‌کارگیری پژوهش برای بهره‌گیری در فضای تصمیم‌گیری سیاسی افزایش یافته است (Hird, 2005, p.85) و تلاش‌ها برای اجرای سیاست‌پژوهی بیشتر شده است. اما در این راه هنوز مشکلاتی وجود دارد. نبود تعریف دقیق سیاست‌پژوهی، تبیین نکردن دقیق و یکپارچه عواملی که به به‌کارگیری منجر می‌شود. همچنین، نبود مدل مناسب که عوامل مؤثر بر سیاست‌پژوهی را دسته‌بندی کند، گویای آن است که در این حوزه مطالعاتی، خلاء نظری وجود دارد. علاوه بر این، در پژوهشی میدانی، بررسی وضعیت سیاست‌پژوهی نشان داد

سیاست‌پژوهی توانایی تأثیرگذاری لازم را ندارد (قلی‌پور و همکاران، ۱۳۸۹، ص ۱۴۱). لذا «به‌کارگیری سیاست‌پژوهی» نیاز به بهبود و ارتقا دارد. برای بهبود به‌کارگیری سیاست‌پژوهی، راهبردهای مختلفی را می‌توان در پیش گرفت، یکی از آنها، شناسایی عوامل مؤثر بر به‌کارگیری سیاست‌پژوهی است تا از این طریق اقدامات لازم و برنامه‌های عملی تدوین شود. به‌راستی متغیرهای اثرگذار بر به‌کارگیری سیاست‌پژوهی کدام‌اند؟

مرور متون پژوهش

آغاز تحلیل خط‌مشی و سیاست‌پژوهی به مثابه رشته‌ای آکادمیک، به مفهوم‌سازی علم خط‌مشی برمی‌گردد. علمی که اصطلاح و رشته دانشگاهی توسط دیوید لرنر^۱ و هارولد لاسول^۲ در سال ۱۹۵۱ ابداع شد (Lerner & Lasswell, 1951). این پدران علم خط‌مشی، تحلیل خط‌مشی و سیاست‌پژوهی را چنین تعریف کردند: فراهم کردن اطلاعات مرتبط که «منسجم و بین‌رشته‌ای»^۳، «پیش‌بینی‌کننده»^۴، «تصمیم‌محور»^۵، «مبتنی بر ارزش»^۶ و «کاربرمحور»^۷ باشد (Lerner & Lasswell, 1951). اصولی که طی آزمون‌های نیم قرن گذشته کماکان پابرجا مانده است و سیاست‌پژوهان هنوز از این موارد به عنوان اهداف سیاست‌پژوهی یاد می‌کنند (Dunn, 1994; Weimer & Vining, 1999; Birkland, 2001; Scheider & Ingram, 1997). در کل، ظهور علم خط‌مشی (بر خلاف علوم سیاسی که فرایند سیاسی را مطالعه می‌کند) مبتنی بر این عقیده است که مشکلات اجتماعی باید به‌طور نظام‌مند بررسی و تجزیه و تحلیل شود (رویکردی عقلایی)، بنابراین، خط‌مشی‌ها، که وسیله‌ای برای اثرگذاری آنها هستند، باید بهبود یابند و مؤثرتر شوند (Anthes, 2007, p.10).

1. David Lerner
2. Harold Lasswell
3. Integrative and Interdisciplinary
4. Anticipatory
5. Decision- oriented
6. Value- conscious
7. Client- oriented

به اعتقاد لیندبلوم و کوهن، سیاست پژوهی باید مانند تحقیق اجتماعی حرفه‌ای، تعریف گسترده‌ای داشته باشد. آن‌ها تحقیق اجتماعی را در معنای وسیعش چنین تعریف می‌کنند: هر چیزی که ممکن است در [خلق] دانش و حل مسئله اجتماعی سهیم باشد (Lindblom & Cohn, 1979). هینمن^۱ و همکارانش (۲۰۰۰) دیدگاه محدودتری دارند و اعتقاد دارند که هدف تحلیل خط‌مشی، بهبود تصمیم‌های دولتی از طریق به‌کارگیری داده است که می‌تواند برای ارتقای منفعت عامه به‌کار گرفته شود. ویمر و وینینگ نیز تعریفی محدودتر از لیندبلوم و کوهن ارائه می‌کنند. به اعتقاد آنان، سیاست پژوهی، «گزینه‌های خط‌مشی» را برای تصمیم‌گیرندگان هدف قرار می‌دهد و برای نیل به این هدف، پژوهشگران باید اطلاعات را جمع‌آوری، سازماندهی و بین آن‌ها ارتباط برقرار کنند، مسائل اجتماعی را در بافتش قرار دهند و رفتار سازمانی و سیاسی را درک کنند (Weimer & Vining, 1999). آنتز (۲۰۰۷) سیاست پژوهی اطلاعاتی است که برای کمک به حل مسائل عمومی، جمع‌آوری، تجزیه و تحلیل، و سازماندهی می‌شود و بین آن‌ها ارتباط برقرار می‌شود. همان‌طور که مشخص می‌شود، وجه مشترک همه این تعریف‌ها، بهبود تصمیم است. سیاست پژوهی فرایند انجام‌دادن تحقیق درباره مسئله اجتماعی مهم یا تحلیل آن مسئله به منظور طرح توصیه‌های عملی، توصیه‌های معطوف به عمل به سیاست‌گذاران برای حل مسئله است (مارژ زاک، ۱۳۷۹، ص ۸-۹). سیاست پژوهی به‌کارگیری پژوهش‌های عملی در خط‌مشی‌گذاری است که با این روش، مسائل اجتماعی شناسایی می‌شود، اطلاعات حساس جمع‌آوری می‌شود، مفاهیم و فرضیه‌ها ایجاد می‌شود و مهم‌تر از همه، برای پژوهش نزد خط‌مشی‌گذاران اعتبار ایجاد می‌کند (Oreszczyn & Carr, 2008, p.480). سیاست پژوهی به‌کارگیری پژوهش در سیاست است که به موجب آن، تحقیقات و پژوهش‌ها کاربردی می‌شود و ارتباط بین رشته‌های آکادمیک و بخش‌های دولتی سیاست‌گذار گسترش می‌یابد.

اگرچه انجام‌دادن سیاست پژوهی اهمیت زیادی دارد، به‌کارگیری نتایج آن مهم‌تر است. اگر

1. Heienman

سیاست‌پژوهی انجام گیرد ولی نتایج آن به‌کار گرفته نشود، به حل مسائل اجتماعی کمکی نشده است.

علاقه به اینکه سیاست‌پژوهی برای تأثیر گذاشتن بر خط‌مشی‌گذاری چگونه به‌کار گرفته می‌شود، به آغاز مطالعه خط‌مشی برمی‌گردد (Lindblom & Cohn, 1979; Birkland, 2001). پژوهشگران علوم اجتماعی و خط‌مشی‌گذاران علاقه‌مندند بدانند که آیا تحقیق‌های علوم اجتماعی که به قصد اثرگذاری بر خط‌مشی انجام می‌گیرد، واقعاً به‌کار گرفته می‌شود؟. اما قبل از توجه به این مسئله، ضروری است معانی به‌کارگیری تحقیق، بررسی شود. مرور متون تحقیق نشان می‌دهد معانی مختلفی به «به‌کارگیری تحقیق» منتسب می‌شود. بیشتر ابهامات در مباحث به‌کارگیری تحقیق^۱ و تفاسیر متعارض، از همین سردرگمی مفهومی^۲ ناشی می‌شود (Weiss, 1979, p.426). در این تحقیق، تعریفی که کرکهارت مطرح کرده، مبنا قرار گرفته است. «استفاده از سیاست‌پژوهی زمانی اتفاق می‌افتد که آن سیاست‌پژوهی بر افراد یا سیستم‌هایی اثر بگذارد، آن‌ها را شکل داده و یا اینکه تغییر دهد». این تعریف نقطه شروعی را فراهم می‌کند که می‌توان با آن چگونگی به‌کارگیری سیاست‌پژوهی در فرایند خط‌مشی‌گذاری را بررسی کرد (Anthes, 2007, p.15).

درباره انواع به‌کارگیری، متون مفصلی موجود است و نویسندگان مختلف، نوع‌شناسی‌های متعدد مطرح کرده‌اند. کانون توجه این تحقیق به‌کارگیری سیاست‌پژوهی نیست، بلکه عوامل مؤثر بر آن است.

مطالعات پیش‌تاز در به‌کارگیری تحقیق، بیشتر بر متغیرهایی که به ویژگی‌های تحقیق مربوط است، توجه می‌کند (Caplan, 1975; Knorr, 1977; Anderson et al., 1981; Conner, 1981; Larsen & Werner, 1981; Pelz & Horsley, 1981; Weiss, 1981). تعدادی از محققان اهمیت عوامل زمینه‌ای را بیان کرده‌اند (Lee & Staffeldt, 1977; Sabatier, 1978; Webber, 1984, 1987;)

1. Research utilization
2. Conceptual confusion

تبیینی دیگر مانند انتشار، ارتباط و تبادل بین محققان و استفاده‌کنندگان از تحقیق، تأکید کردند (Whiteman, 1985; Lester & Wilds, 1990; Lester, 1993). گروه دیگری از محققان بر عوامل Huberman & Thurler, 1991; Huberman, 1994, 1999; Lomas, 1997, 2000; Landry et al.,) (2001). برخی عوامل زمینه‌سازند، و برخی دیگر نقش عامل بازدارنده دارند. ضعف عوامل زمینه‌ساز و تقویت عوامل بازدارنده می‌تواند موجب به‌کارنگرفتن تحقیق شود، که به نظر بسیاری از صاحب‌نظران، در همه جا به چشم می‌خورد (Finch, 1986; Weiss, 1981; Davies, 2009). مطالعه متون مرتبط با عوامل مؤثر بر به‌کارگیری در مجال این مقاله نمی‌گنجد، لذا در ادامه نتایج مرور متون و عوامل شناخته‌شده در قالب جدول ۱ بیان شده است.

روش تحقیق

روش تحقیق در این پژوهش ترکیبی از نوع متوالی - اکتشافی است. متوالی است زیرا در آن یکی از رهیافت‌ها به دنبال رهیافت دیگر طراحی و اجرا شده است، و اکتشافی است زیرا روش کیفی به عنوان روش پایه در نظر گرفته شده است. لذا ابتدا داده‌های کیفی گردآوری و تحلیل می‌شود، سپس، داده‌های کمی گردآوری و تحلیل می‌شود.

تحقیق در سه مرحله انجام گرفته است. مرحله اول شناسایی عوامل مؤثر بر به‌کارگیری سیاست پژوهی است که بدین منظور متون تحقیق مرور شده است، مصاحبه و گروه کانونی به‌کارگرفته شده است. مصاحبه‌ها به روش نیمه‌ره‌نمود انجام گرفت و عوامل منتج از آن‌ها از طریق تحلیل تم گردآوری شد. برای شناسایی عوامل از طریق گروه کانونی نیز همین روش به‌کار گرفته شد. در مرور متون نظری تحقیق نیز با تحلیل متون، عوامل گردآوری شد.

مرحله دوم طراحی مدل با فن نگاشت مفهومی است. عوامل شناسایی شده در مرحله اول، در مرحله دوم در قالب مدل نظم داده می‌شوند. نگاشت مفهومی، نوعی مفهوم‌سازی ساختاریافته است که برای طراحی چارچوبی مفهومی به‌کار گرفته می‌شود. این روش ترکیب مناسبی از رویه‌های استقرایی و قیاسی پژوهش است که به کمک یکی از دو طریق طوفان فکری یا روش کدبندی مستند داده‌ها، قلمرو مفهومی را ایجاد می‌کند. در واقع، داده‌های ورودی به نرم‌افزار به دو روش

جمع‌آوری می‌شود: ۱. تشکیل جلسات طوفان فکری و ۲. کدبندی مستند داده‌ها. در پژوهش حاضر به دلیل به‌کارگیری ابزار پرسشنامه، روش کدبندی مستند داده‌ها اجرا شد. در نگاشت مفهومی، ماتریس‌های شباهت قرینه صفر و یک به ازای تعداد خبرگان تشکیل شد و با فنون خوشه‌بندی و همسایگی و تجزیه و تحلیل‌های آماری چندمتغیره، انگاره‌های مناسب در سطح اطمینان ۹۵ درصد تهیه می‌شود. برای بیان قلمرو مفهومی، ابتدا هر عامل (شاخص) به عنوان یک نقطه جداگانه در یک انگاره قرار داده می‌شود؛ عبارت‌هایی که در این نقشه به یکدیگر نزدیک‌ترند، با یکدیگر مرتب می‌شوند و عبارت‌های با فاصله بیشتر، کمتر با یکدیگر مرتب می‌شوند. در مرحله بعد، عبارت‌ها در قالب خوشه، گروه‌بندی می‌شوند که گروه‌بندی اولیه نظم بیشتری دارد. در پایان، می‌توان نقشه‌هایی را تشکیل داد که رتبه‌بندی‌های میانگین را به وسیله نقطه یا خوشه ارائه می‌کند. در طراحی مدل و به‌کارگیری نگاشت مفهومی نیز، مدل اولیه در سه سطح شامل شاخص‌ها، مؤلفه‌ها و ابعاد، طراحی، و با به‌کارگیری پرسشنامه بررسی و قضاوت شد.

مرحله سوم اعتباریابی مدل طراحی شده است. در حقیقت، در این مرحله، مدلی که خبرگان با فن نگاشت مفهومی طراحی کرده‌اند، در عمل، آزمون می‌شود. بدین منظور روش تحلیل عاملی تأییدی اجرا شده است.

جامعه و نمونه آماری

جامعه آماری متشکل از استادان دانشگاه با تخصص خط‌مشی‌گذاری بوده است که خصیصه مدنظر برای انتخاب آن‌ها، داشتن سابقه تدریس در این زمینه است. همچنین، پژوهشگرانی که با نهادهای سیاست‌گذار در ارتباط‌اند، اعضای دیگر جامعه آماری را شکل می‌دهند. مجموع این افراد، جامعه آماری را در مراحل اول و دوم است. جامعه آماری در مرحله سوم کارشناسان شورای تخصصی حوزوی شورای عالی انقلاب فرهنگی بودند که عهده‌دار خط‌مشی‌گذاری در حوزه فرهنگ‌اند. برای انتخاب نمونه، روش نمونه‌گیری چندسطحی اجرا شد. بدین ترتیب که در مصاحبه، گروه کانونی، نگاشت مفهومی و اعتباریابی، روش هدفمند-متوالی برای انتخاب نمونه‌ها در دستور کار قرار گرفته است. استادان در مرحله مصاحبه و طراحی مدل، و پژوهشگران در مرحله گروه کانونی

و طراحی مدل مشارکت داشته‌اند. تعداد اعضای نمونه در مصاحبه ۱۰ نفر، گروه کانونی، ۷ نفر و طراحی مدل، ۱۹ نفر بوده است. در مرحله اعتباریابی نیز ۸۳ نفر از کارشناسان شورای تخصص حوزوی مشارکت داشته‌اند.

ابزار گردآوری در مرحله تعیین اعتبار مدل، پرسشنامه محقق ساخته است. در طراحی پرسشنامه، شاخص‌های شناسایی شده در مرحله طراحی مدل به گویه‌های پرسشنامه تبدیل شد. برای سنجش گویه‌ها نیز طیف پنج‌درجه‌ای لیکرت به کار گرفته شد. جهت تعیین پایایی پرسشنامه طراحی شده ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شد که پایایی پرسشنامه تأیید شد.

یافته‌ها

۷۳ عامل از طریق مرور مبانی نظری، ۱۳ عامل از طریق مصاحبه و ۱۲ عامل از طریق گروه کانونی شناسایی شده است. بدین ترتیب، در مجموع، ۹۸ عامل شناسایی شد و با حذف عوامل تکراری، تعداد ۹۴ عامل (شاخص) شناسایی و در مدل اولیه به کار گرفته شد. این عوامل در جدول‌های ۱ و ۲ لیست شده است.

جدول ۱. عوامل شناسایی شده از طریق مرور متون

منبع	عامل	ردیف
(Funk et al., 1995, p.398)	جو حمایت از تحقیق	۱
(Davies, 2009)	حوزه خط‌مشی	۲
(Retsas, 2000, p.601) (Parahoo, 2000, p.90)	حمایت از به‌کارگیری	۳
(Johnson, 1998)	انطباق با بافت محلی	۴
(Retsas, 2000, p.604)	جدایی بین محیط خط‌مشی‌گذاری و محیط تحقیق	۵
(Estabrooks et al., 2003, p.514) (Landry et al., 2003, p.196)	سطح تحصیلات	۶
(Estabrooks et al., 2003, p.514)	نوع مدرک	۷
(Estabrooks et al., 2003, p.515)	سال اخذ آخرین مدرک تحصیلی	۸
(Scanks, 2005, p.15) (Retsas, 2000, p.601) (Parahoo, 2000, p.90) (Retsas, 2000, p.604)	محدودیت زمانی	۹

ادامه جدول ۱. عوامل شناسایی شده از طریق مرور متون

ردیف	عامل	منبع
۱۰	بار کاری خطمشی گذار	(Funk et al., 1995, p.398)
۱۱	سابقه خدمت	(Estabrooks et al., 2003, p.515)
۱۲	تجربه خطمشی گذاری (سال)	(Estabrooks et al., 2003, p.515)
۱۳	سن	(Estabrooks et al., 2003, p.516)
۱۴	وضعیت تأهل	(Estabrooks et al., 2003, p.516)
۱۵	جنسیت	(Estabrooks et al., 2003, p.516)
۱۶	تلاش استفاده کنندگان برای کسب اطلاعات از تحقیق	(Landry et al, 2003, p.196)
۱۷	اطلاع از تحقیق انجام گرفته	(Retsas, 2000, p.604)
۱۸	تمایل سیاست گذاران به کشف ایده های جدید	(Retsas, 2000, p.604)
۱۹	مدت زمان مطالعه (مربوط به سیاست گذاری)	(Estabrooks et al., 2003, p.514)
۲۰	مدت زمان مطالعه (مربوط به غیرسیاست گذاری)	(Estabrooks et al., 2003, p.514)
۲۱	مشارکت در انجام دادن تحقیق	(Eriksson & sundelius, 2005, p.66) (Davies, 2009, p.356) (کبیری، ۱۳۸۸، ص ۱۵۶)
۲۲	تعامل پژوهشگران و کاربران	(Estabrooks et al., 2003, p.513) (کبیری، ۱۳۸۸، ص ۱۵۶ و ۱۶۰) (Landry et al., 2003, p.96)
۲۳	همکاری در انتخاب اطلاعات قابل انتقال	(کبیری، ۱۳۸۸، ص ۱۵۶)
۲۴	اعتقاد به سودمندی تحقیق	(Davies, 2009, p. 356) (Retsas, 2000, p.604)
۲۵	علاقه (انگیزه)	(Greenberg & Mandell, 1991, p.649) (Retsas, 2000, p.601) (Parahoo, 2000, p.90)
۲۶	ایدئولوژی	(Greenberg & Mandell, 1991, p.649)
۲۷	نگرش نسبت به تحقیق	(Brown et al., 2010, p.172) (Estabrooks et al., 2003, p.513) (Retsas, 2000, p.604)
۲۸	میزان اطمینان به نتایج	(Retsas, 2000, p.604)
۲۹	درک ارزش و جایگاه تحقیق	(Funk et al., 1995, 398)
۳۰	دانش تحقیق	(Brown et al., 2010, p.172)
۳۱	توانایی انجام دادن فعالیت های تحقیقی	(Brown et al., 2010, p.172) (Parahoo, 2000, p.93)
۳۲	مهارت به کارگیری	(Retsas, 2000, 601)

ادامه جدول ۱. عوامل شناسایی شده از طریق مرور متون

ردیف	عامل	منبع
۳۳	توانایی در ارزشیابی کیفیت تحقیق	(Retsas, 2000, p.604)
۳۴	تجربه تحقیق	(Estabrooks et al., 2003, p.513)
۳۵	سابقه تدریس روش تحقیق	(Estabrooks et al., 2003, p.515)
۳۶	سابقه تدریس آمار	(Estabrooks et al., 2003, p.515)
۳۷	ماهیت گزارش تحقیق (پیچیده نبودن)	(Scanks, 2005, p.15)
۳۸	نحوه ارائه تحقیق	(Parahoo, 2000, p.94)
۳۹	تحلیل آماری غیر قابل فهم	(Retsas, 2000, p.604)
۴۰	وضوح گزارش تحقیق	(Retsas, 2000, p.604)
۴۱	عملی بودن نتایج	(Eriksson & sundelius, 2005, p.66) (Scanks, 2005, p.15) (Funk et al., 1995, p.398) (Retsas, 2000, p.604)
۴۲	سودمندی	(Bookmyer, 1999, p.8)
۴۳	نتایج با درجه پایین عدم اطمینان	(Davies, 2009, p.356)
۴۴	نتایج همراستا با ایدئولوژی رجال سیاسی	(Davies, 2009, p.356) (Anthes, 2007, p.17)
۴۵	قابلیت تعمیم	(Greenberg & Mandell, 1991, p.642) (Retsas, 2000, p.604) (Retsas, 2000, p.601)
۴۶	کاربرد بودن تحقیق	(کبیری، ۱۳۸۸، ص ۱۵۴)
۴۷	نتایج همراستا با علائق رجال سیاسی	(کبیری، ۱۳۸۸، ص ۱۵۵)
۴۸	کیفیت	(Parahoo, 2000, p.94)
۴۹	گردآوری یکجای متون مرتبط با تحقیق	(Retsas, 2000, p.604)
۵۰	روش شناسی تحقیق	(Davies, 2009, p.356) (Retsas, 2000, p.604) (Davies, 2009, p.356)
۵۱	به موقع بودن	(کبیری، ۱۳۸۸، ص ۱۵۵) (Retsas, 2000, 604) (Scanks, 2005, p.15)
۵۲	دردسترس بودن	(Parahoo, 2000, p.94) (Retsas, 2000, p.604)
۵۳	شیوه انتشار تحقیق	(Estabrooks et al., 2003, p.513) (کبیری، ۱۳۸۸، ص ۱۵۴)
۵۴	تعداد انتشار	(کبیری، ۱۳۸۸، ص ۱۵۴)

ادامهٔ جدول ۱. عوامل شناسایی‌شده از طریق مرور متون

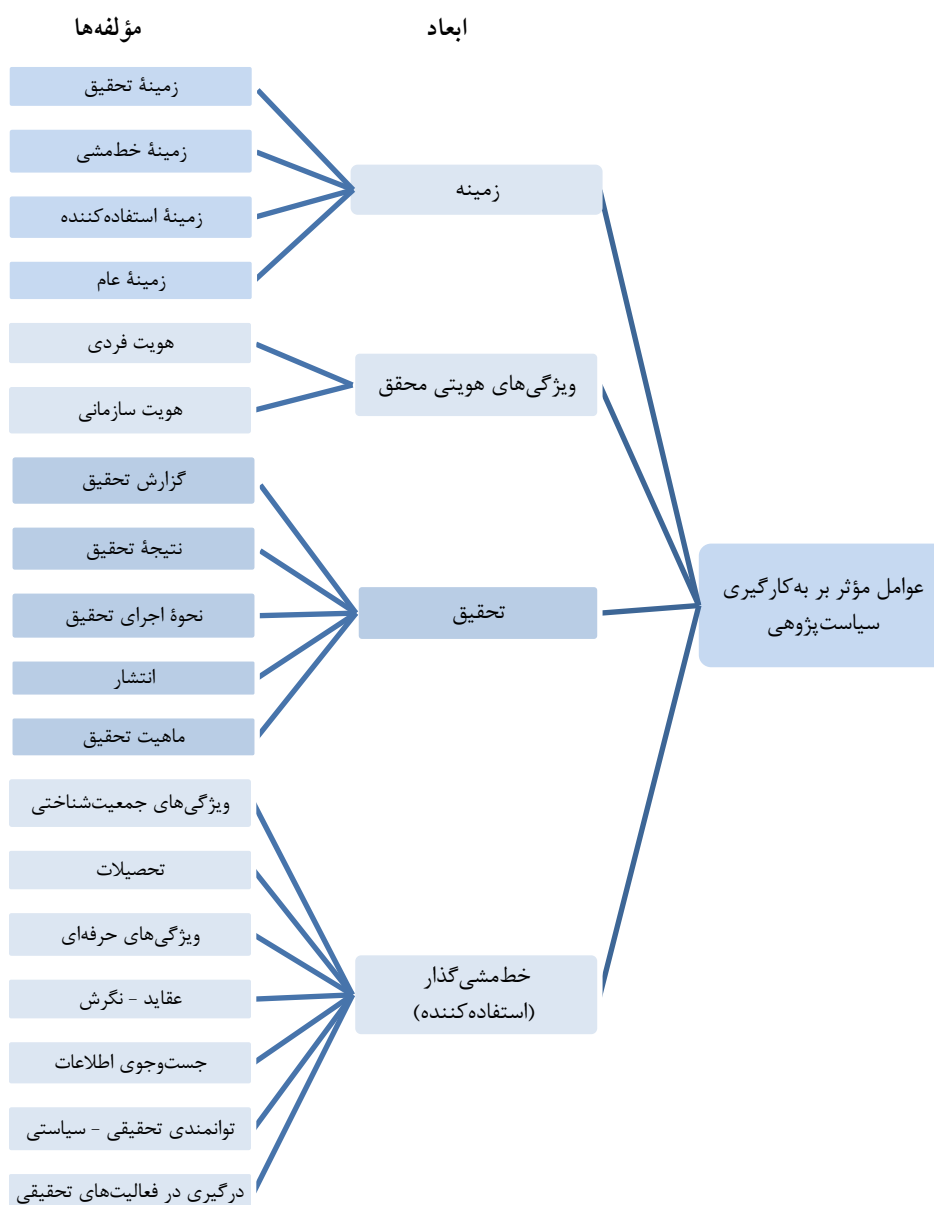
ردیف	عامل	منبع
		(کبیری، ۱۳۸۸، ص ۱۵۶)
۵۵	تناسب اطلاعات با کاربران (اشاعهٔ تخصصی)	(کبیری، ۱۳۸۸، ص ۱۵۶)
۵۶	دقت و صحت	(Bookmyer, 1999, p.8)
۵۷	تمرکز بر نیاز استفاده‌کنندگان	(Landry et al., 2003, p.196)
۵۸	بار اطلاعات	(Davies, 2009, p.31) (Retsas, 2000, p.604)
۵۹	اعتبار تحقیق	Greenberg & Mandell, 1991, p.642)
۶۰	مناسبت، بجا بودن	Greenberg & Mandell, 1991, p.642)
۶۱	وضوح و قابلیت ارتباط (ارتباط‌پذیری)	Greenberg & Mandell, 1991, p.642)
۶۲	مرتبط بودن	Greenberg & Mandell, 1991, p.642) (Parahoo, 2000, p.94) (Retsas, 2000, p.604)
۶۳	داشتن حامی سازمانی	(Scanks, 2005, p.15)
۶۴	انطباق بر نیازهای سیاست‌گذاران	(کبیری، ۱۳۸۸، ص ۱۵۵) (Landry et al., 2003, p.196)
۶۵	برازش پژوهش با برنامه‌ها (سیاست‌ها)	(کبیری، ۱۳۸۸، ص ۱۶۰)
۶۶	همخوانی بین متون نظری و نتایج تحقیق	(Retsas, 2000, p.604)
۶۷	تحقیق سفارش داده شده	(Retsas, 2000, p.604)
۶۸	موقعیت پژوهشگر	(Landry et al., 2003, p.196)
۶۹	پایگاه قدرت	(Davies, 2009, p.31)
۷۰	جایگاه محقق در برابر سیاسیون	(Davies, 2009, p.31)
۷۱	نوع سازمان تحقیق‌کننده	(Landry et al., 2003, p.196)
۷۲	تعداد کارکنان در سازمان تحقیق‌کننده	(Landry et al., 2003, p.196)
۷۳	تخصیص بودجه	(Scanks, 2005, p.15)

جدول ۲. عوامل شناسایی شده از طریق مصاحبه و گروه کانونی

عوامل شناسایی شده در مصاحبه	عوامل شناسایی شده در گروه کانونی
نوع نگاه به علوم انسانی (درجه چندم فرض کردن علوم انسانی)	غیرقطعی بودن علوم انسانی
چیدمان نظام سیاسی (عوامل نهادی)	نادقیق بودن روش های تحقیق در علوم انسانی
فرهنگ به کارگیری	سواد تحقیقی سیاست گذار
فراموشی سازمانی	فرایندهای خط مشی گذاری تسهیل کننده
سرمایه اجتماعی	یکپارچگی اطلاعات
فرهنگ پرسشگری مردم	حمایت مالی از تحقیق
علم گریزی خط مشی گذاران	غلبه فضای سیاست زدگی
فاصله گرفتن از فرهنگ ارزشی مان (مشورت کردن)	تعدد خط قرمز
سبک تصمیم گیری خط مشی گذاران (شهودی، شخصی)	قالب و شکل گزارش تحقیق
رفتار سیاسی منفی (ترجیح منفعت شخصی بر منفعت عامه)	انجام دادن بموقع تحقیق
سواد سیاستی خط مشی گذاران	سواد سیاست گذاری محقق
انتزاعی بودن تحقیق ها	کاربردی بودن نتایج
سواد سیاستی پژوهشگران	

پس از شناسایی عوامل، گام بعدی طبقه بندی این عوامل است. برای این کار ابتدا طبقه بندی پیشنهادی مشخص شد. سپس، این طبقه بندی با نداشت مفهومی توسط خبرگان قضاوت شد. در فرایندی استقرایی هر عامل به عنوان شاخص، مجموع چند شاخص یک مؤلفه و مجموع چند مؤلفه یک بعد را شکل می دهد.

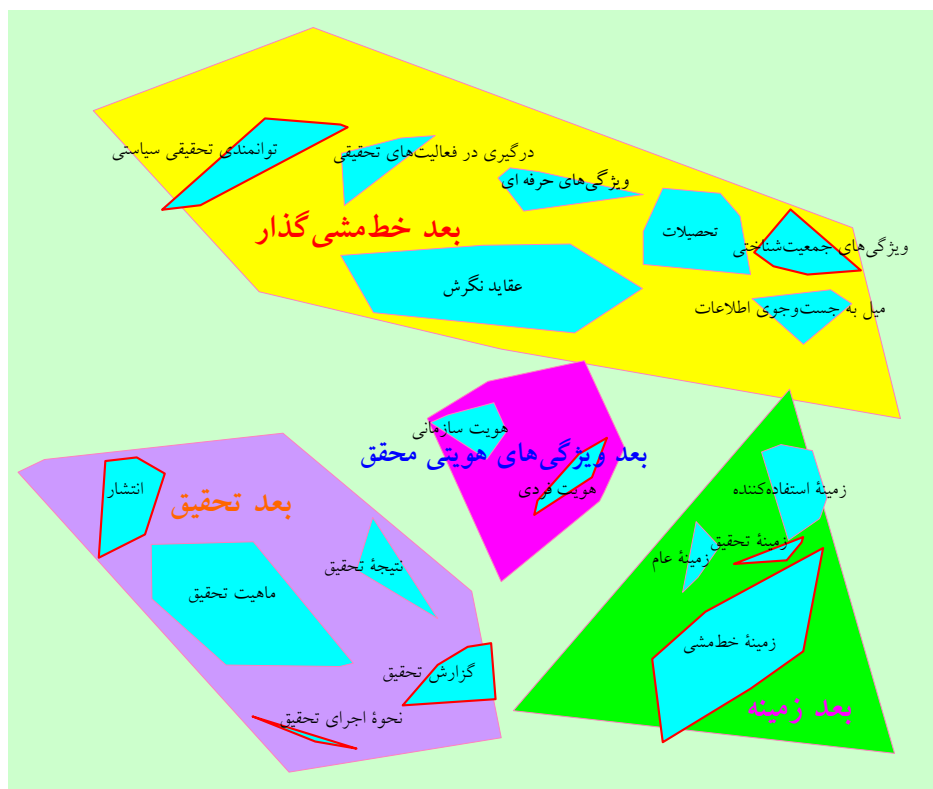
با ترکیب ۹۴ شاخص، ۱۸ مؤلفه ایجاد شد. در ادامه، با ترکیب این ۱۸ مؤلفه، ۴ بعد شامل بعد زمینه، بعد ویژگی های هویتی محقق، بعد تحقیق و بعد خط مشی گذار ایجاد شد. نحوه ترکیب مؤلفه ها و ایجاد ابعاد، به شرح شکل ۱ است.

شکل ۱. مدل پیشنهادی عوامل مؤثر بر به کارگیری سیاست پژوهی

مدل طراحی شده در یک فرایند نه مرحله‌ای شامل کدبندی مستند داده‌های حاصل از پرسشنامه عوامل مؤثر بر به‌کارگیری، رتبه‌بندی عوامل، دسته‌بندی عوامل در قالب مؤلفه‌ها و ابعاد، تجزیه و تحلیل آماری چندمتغیره و محاسبه نرخ تنیدگی، ترسیم انگاره نقطه‌ای، ترسیم انگاره خوشه‌ای، ترسیم انگاره نقطه‌ای رتبه‌ای، ترسیم انگاره خوشه‌ای رتبه‌ای و ترسیم انگاره ابعاد، با روش نگاشت مفهومی بررسی می‌شود.

اگر نرخ تنیدگی محاسبه شده، کمتر از ۰/۳۵ باشد، محاسبات انجام گرفته و انگاره‌هایی که حاصل خواهد شد، اعتبار ندارد. نرخ تنیدگی در این مدل برابر با ۰/۲۵۱ است که نشان‌دهنده اعتبار بالای شاخص‌ها، مؤلفه‌ها و ابعاد استخراج شده است. در نتیجه، مدل در سطح اطمینان ۹۵ درصد معتبر است.

شکل ۲. انگاره ابعاد برای طراحی مدل عوامل مؤثر بر به‌کارگیری سیاست‌پژوهی

انگاره ابعاد، نشان دهنده وزن و اهمیت ابعاد است. در این انگاره هرچه شاخص‌ها نزدیک‌تر باشند، مؤلفه‌ها به هم نزدیک‌ترند و در یک بعد قرار می‌گیرند. فاصله کمتر مؤلفه‌ها نشان دهنده اتفاق نظر در آن بعد است. همان‌طور که مشخص شد، در این مدل چهار بعد اهمیت بالایی دارد که این ابعاد به ترتیب اولویت، بدین شرح‌اند:

- بعد تحقیق با وزن $4/23$ و ضریب وزنی $26/12$ ؛
- بعد خط‌مشی‌گذار (استفاده‌کننده) با وزن $4/07$ و ضریب وزنی $25/15$ ؛
- بعد ویژگی‌های هویتی محقق با وزن $4/06$ و ضریب وزنی $25/08$ ؛
- بعد زمینه با وزن $3/82$ و ضریب وزنی $23/65$.

پس از طراحی مدل، جهت اعتباریابی آن تحلیل عاملی تأییدی به کار گرفته شد. تحلیل عاملی بستری فراهم می‌کند تا مدل طراحی شده توسط خبرگان، در مرحله عمل آزمون شود. مرحله اول در تحلیل عاملی، بررسی کفایت نمونه‌گیری و مجاز بودن آن است. بدین منظور شاخص KMO و آزمون بارتلت به کار گرفته شد. نتایج در جدول ۳ بیان شده است.

جدول ۳. آزمون کفایت و مجاز بودن تحلیل عاملی

آزمون بارتلت		
KMO	کای دو محاسبه شده	سطح معناداری
0/876	806/423	0/00

با توجه به عدد KMO (بزرگتر از 0/7) و سطح معناداری آزمون بارتلت که کمتر از 0/05 است می‌توان گفت داده‌ها برای اجرای تحلیل عاملی مناسبند. میزان اشتراکات نشان دهنده مناسب بودن سؤال‌های پرسشنامه است که مقدار آن‌ها باید از 0/5 بیشتر باشد.

جدول ۴. میزان اشتراکات

همبستگی	بعد	همبستگی	بعد
۰٫۶۶۵	نحوه اجرای تحقیق	۰٫۷۷۵	زمینه تحقیق
۰٫۷۶۳	انتشار	۰٫۶۱۷	زمینه خط مشی
۰٫۸۶۲	ماهیت تحقیق	۰٫۶۰۷	زمینه استفاده کننده
۰٫۵۵۴	ویژگی های حرفه ای	۰٫۵۷۷	زمینه عام
۰٫۸۰۰	عقاید- نگرش استفاده کننده	۰٫۸۱۵	هویت فردی
۰٫۷۱۹	جست و جوی اطلاعات	۰٫۸۵۲	هویت سازمانی
۰٫۵۶۷	توانمندی تحقیقی- سیاسی	۰٫۵۵۴	گزارش تحقیق
۰٫۷۷۰	درگیری در فعالیتهای تحقیقی	۰٫۷۴۸	نتایج تحقیق

با توجه به جدول ۴، همه مقادیر اشتراکات از ۰٫۵ بیشتر است، بنابراین، مناسب بودن سؤالهای پرسشنامه تأیید می شود. میزان کل واریانس تبیین شده در جدول ۵ نشان داده شده است.

جدول ۵. میزان واریانس های تبیین شده

عناصر	واریانس کل	درصد واریانس	درصد تجمعی
۱	۴٫۸۸۶	۳۰٫۵۴۰	۳۰٫۵۴۰
۲	۲٫۴۲۴	۱۵٫۱۵۲	۴۶٫۶۹۲
۳	۲٫۲۹۹	۱۴٫۳۶۸	۶۰٫۰۶۰
۴	۱٫۶۳۵	۱۰٫۲۲۱	۷۰٫۲۸۲

همان طور که در جدول ۵ مشخص شده است، مدل طراحی شده در کل ۷۰٫۲۸۲ درصد واریانس عوامل مؤثر بر به کارگیری سیاست پژوهی را تبیین می کند. در انتها، جدول احصای ابعاد نشان داده شده است.

در هر مؤلفه، در سطر مدنظر، بیشترین مقدار قدر مطلق ضرایب نشان دهنده اختصاص آن مؤلفه به بعد مربوطه است. همان طور که در جدول ۶ مشخص است، نحوه طبقه بندی مؤلفه ها در دو بعد تحقیق و خط مشی گذار تأیید می شود. درباره دو بعد زمینه و ویژگی های هویتی محقق نیز فقط نحوه طبقه بندی مؤلفه زمینه عام تأیید نشد و این نشان دهنده آن است که طبقه بندی ۹۳٫۷۵ درصد مؤلفه ها توسط خبرگان به درستی انجام گرفته است.

جدول ۶. احصای ابعاد مدل

مؤلفه‌ها	ابعاد			
	۱	۲	۳	۴
زمینه تحقیق	-۰٫۲۳۶	-۰٫۱۱۱	-۰٫۲۰۲	۰٫۸۱۶
زمینه خط‌مشی	-۰٫۱۹۵	۰٫۰۸۸	۰٫۰۹۰	۰٫۷۵۰
زمینه استفاده‌کننده	-۰٫۱۰۴	-۰٫۰۱۴	۰٫۰۵۳	۰٫۷۷۰
زمینه عام	۰٫۴۶۶	۰٫۲۶۴	-۰٫۴۹۸	۰٫۲۰۷
هویت فردی	۰٫۲۶۲	-۰٫۱۵۰	۰٫۸۲۶	-۰٫۲۰۱
هویت سازمانی	۰٫۱۷۸	۰٫۲۳۴	۰٫۸۶۱	۰٫۱۵۶
گزارش تحقیق	۰٫۷۰۰	۰٫۱۸۱	-۰٫۱۶۰	۰٫۰۷۶
نتایج تحقیق	۰٫۷۹۶	۰٫۰۹۶	۰٫۰۶۴	۰٫۳۱۹
نحوه اجرای تحقیق	۰٫۷۹۳	۰٫۰۴۱	۰٫۱۸۳	-۰٫۰۱۳
انتشار	۰٫۸۲۵	۰٫۰۹۳	۰٫۰۰۵	-۰٫۲۷۲
ماهیت تحقیق	۰٫۸۸۰	۰٫۰۰۶	۰٫۲۰۷	۰٫۲۱۳
ویژگی‌های حرفه‌ای	۰٫۰۵۸	-۰٫۵۸۶	۰٫۴۰۲	۰٫۲۱۳
عقاید-نگرش استفاده‌کننده	۰٫۳۳۹	۰٫۶۴۸	-۰٫۰۳۶	۰٫۵۱۳
جست‌وجوی اطلاعات	۰٫۱۶۸	۰٫۷۲۸	۰٫۲۷۶	-۰٫۲۹۰
توانمندی تحقیقی-سیاستی	۰٫۰۴۴	۰٫۷۰۸	-۰٫۱۶۵	-۰٫۱۹۰
درگیری در فعالیت‌های تحقیقی	۰٫۰۲۵	۰٫۸۶۵	-۰٫۱۴۴	۰٫۰۱۷

بحث و نتیجه

این تحقیق در سه مرحله انجام گرفت و ویژگی بارز آن تعدد روش در دستیابی به اهداف تحقیق است. در مرحله اول، جهت شناسایی عوامل مؤثر بر به‌کارگیری سیاست‌پژوهی، سه روش مکمل شامل مرور متون پژوهش، مصاحبه و گروه کانونی اجرا شد. هر یک از این روش‌ها نقاط قوت و ضعف دارند و قوت هر یک به نوعی پوشش‌دهنده ضعف دیگری است. برای مثال مرور متون نظری گرچه به‌کارگیری تجربه چندساله محققان در سراسر دنیا است، ولی ممکن است با شرایط جامعه مورد مطالعه تفاوت‌هایی داشته باشد. لذا جامع‌بودن نقطه قوت مرور متون و عدم تطابق با

بافت محل تحقیق، نقطه ضعف آن تلقی می‌شود. در مقابل، مصاحبه، حالت کاملاً برعکس دارد. یعنی تطابق با بافت محل تحقیق و نگاهی عمیق و نه جامع به موضوع مورد پژوهش. به‌کارگیری همزمان این دو روش، پوشش‌دهنده نقاط ضعف هر یک است. این اتفاق در تقابل مصاحبه و گروه کانونی نیز رخ داده است.

مراحل دوم و سوم تحقیق نیز به نوعی مکمل یکدیگرند. در مرحله دوم، مدل پیشنهادی توسط محققان، با فن نگاشت مفهومی توسط خبرگان روایی‌سنجی شد. نرخ تنیدگی ۰/۲۵۱ نشان‌دهنده تأیید مدل پیشنهادی است. اما در ادامه برای آنکه از فضای محدود خبرگی فاصله بگیریم و مدل در مرحله عمل آزمون شود، تحلیل عاملی تأییدی اجرا شد. نتایج این دو مرحله نیز مکمل یکدیگر است. تأییدشدن بیش از ۹۳ درصد مدل طراحی‌شده در مرحله نگاشت مفهومی نشان می‌دهد که نظرهای خبرگان نزدیک به واقعیت است.

درباره تحلیل عاملی تأییدی ذکر چند نکته شایان ذکر است، اول، با توجه به تعدد شاخص‌ها، امکان طبقه‌بندی از آن سطح مقدور نیست، لذا کار برای طبقه‌بندی و تقلیل عوامل، تحلیل‌ها از سطح مؤلفه‌ها شروع شده است. برای اینکار شاخص‌های ذیل هر مؤلفه تجمیع شده است. نکته دیگر آنکه، دو مؤلفه ویژگی‌های جمعیت‌شناختی و تحصیلات، مقیاسی متفاوت نسبت به مؤلفه‌های دیگر دارند، لذا با روش تحلیلی موجود امکان قرارگرفتن در کنار مؤلفه‌های دیگر را ندارد. با توجه به محدودیت ایجادشده، این دو مؤلفه کنار گذاشته شد و تحلیل عاملی با ۱۶ مؤلفه باقیمانده انجام گرفت. نتایج تحلیل عاملی نشان داد مدل طراحی‌شده در کل ۷۰/۲۸۲ درصد واریانس عوامل مؤثر بر به‌کارگیری سیاست‌پژوهی را تبیین می‌کند. این مقدار واریانس قابل قبول است و از این حیث نیز می‌توان بر مدل طراحی‌شده صحه گذاشت.

مدل طراحی‌شده مدلی عام است و در زمینه‌های مختلف کاربرد دارد. در به‌کارگیری این مدل در موقعیت‌های مختلف، فقط کافی است در تبدیل شاخص‌ها به گویه‌ها، موقعیت مورد نظر در نظر گرفته شود.

منابع و مأخذ

۱. الوانی، سیدمهدی (۱۳۸۴). تصمیم‌گیری و تعیین خط‌مشی دولتی. تهران، انتشارات سمت.
۲. قلی‌پور، رحمت‌اله؛ پورسید، بهزاد؛ حمیدی‌زاده، علی؛ امیری، عبدالرضا (۱۳۸۹). «بررسی تأثیر سیاست پژوهی در فضای سیاست‌گذاری (مطالعه موردی: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی)». دوره ۲، شماره ۴، صفحات ۱۴۴-۱۲۷.
۳. کبیری، مسعود (۱۳۸۸). «مدل‌های کاربردی یافته‌های پژوهشی و نقش آن‌ها در مدیریت پژوهشی، به مثابه یک حوزه میان رشته‌ای». فصل‌نامه مطالعات میان‌رشته‌ای در علوم انسانی، دوره اول، شماره ۴، صفحات ۱۶۸-۱۴۷.
۴. مارززاک، آن (۱۳۷۹). روش‌های سیاست‌پژوهی (پژوهش برای سیاست‌گذاری). ترجمه هوشنگ نایی، تهران، مؤسسه فرهنگی انتشاراتی تبیان
5. Anderson, Cathy; James A. Ciarlo; Susan, Brodie (1981). *Measuring Evaluation-Induce Changing Mental Health Programs*. In Utilizing Evaluation. Concepts and Measurement Techniques, dated by James A. Ciarlo, 97-124. Beverly Hills, CA: Sage Publications.
6. Anthes, Catherine (2007). *An Exploratory Study of how Policy Research is Used in the Policy Process by Policymaker Staff and Public Administrators*. Ph. D. diss., University of Colorado at Denver and Health Science Center.
7. Beck, U.(1992). *Risk Society, Towards a New Modernity*. Sage Publications. London.
8. Beyer, Janice; Harrison Trice (1982). "The Utilization Process. A Conceptual Framework and Synthesis of Empirical Findings". *Administrative Science Quarterly*, 27(4), 591-622.
9. Birkland, T. (2001). *An Introduction to the Policy Process*. Armonk, NY, M.E. Sharpe.
10. Bookmyer, Joanne M. (1999). "Policy research in the age of think tanks". Ph.D. diss., University of Arizona State.
11. Bozeman, Barry (1986). "The Credibility of Policy Analysis: Between Method and Use". *Policy Studies Journal*, 14(4), 519- 39.
12. Brown, Ted; Mei Hui Tseng; Jaqueline Casey; Rachael McDonald; Carissa Lyons (2010). "Predictors of Research Utilization Among Pediatric Occupational Therapists ". *Occupation, Participation and Health*, 30(4), 172-183.
13. Caplan, Nathan (1975). *The Use of Social Science Information by Federal Executives*. In Social Science and Public Policies, edited by Gene M. Lyons, 47-67. Hanover, NH: Dartmouth College, Public Affairs Center.

14. Conner, Ross (1981). *Measuring Evaluation Utilization: A Critique of Different Techniques*. In Utilizing Evaluation. Concepts and Measurement Techniques, dited by James A. Ciarlo, 59-76. Beverly Hills, CA: Sage Publications.
15. Davies, Huw T.O.; Sandra M. Nutley; Peter C. Smith (ads.) (2009). *What works? Evidence-based policy and practice in public services*. Britain: The Policy Press
16. Dukeshire, S; Thurlow, J. (2002). "Understanding the Link Between Research and Policy", *Rural Communities Impacting Policy Project*, 18, 1-18.
17. Dunn, W. (1994). *Public policy Analysis: An Introduction*. Englewood Cliffs, NJ, Prentice Hall.
18. Dunn, William; Burkart Holzner; Gerald Zaltman (1985). *Knowledge Utilization*. In International Encyclopedia of Education, edited by Torsten Husen and Neville T. Postlewaite, 2831-39. Oxford, UK: Pergamum.
19. Eriksson J.; Sundelius B. (2005). "Molding minds that form policy: how to make research useful". *International Studies Perspectives*, 6, 51-71.
20. Estabrooks, Carole A.; Judith A. Floyd; Shannon, Scott-Findlay; Katherine A. O'Leary; Matthew, Gushta. (2003). "Individual determinants of research utilization: a systematic review ". *Journal of Advanced Nursing*, 43(5), 506-520.
21. Finch, J. (1986) *Research and policy: The use of qualitative methods in social and educational research*, London, Falmer Press.
22. Funk, Sandra G.; Elizabeth M. Tornquist; Mary T. Champagne (1995). "Barriers and facilitators of research utilization" *Research Utilization*, 30(3), 395-407
23. Greenberg, David H.; Marvin B. Mandell (1991). "Research Utilization in Policymaking: A Tale of Two Series (Of Social Experiments)". *Journal of Policy Analysis and Management*, 10(4), 633-656.
24. Greenberg, David H.; Marvin B. Mandell (1991). "Research Utilization in Policymaking: A Tale of Two Series (Of Social Experiments)". *Journal of Policy Analysis and Management*, 10(4), 633-656.
25. Harremoes, P. et al. (Eds.) (2001) *Late Lessons from Early Warnings: the Precautionary Principle 1896-2000*, EEA. Environmental Issue Report, No. 22, Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg.
26. Hird, J. A. (2005). *Power, knowledge, and politics: Policy analysis in the states*. Washington DC: Georgetown University
27. Hove, S. Van Den. (2007). "A rationale for science-policy interfaces". *Futures*, 39, 807-826.
28. Huberman, M; Gather Thurler (1991). *De la recherché a la pratique*. (From research to practice). Bern, Switzerland: Peter Lang SA, Editions scientifiques europeennes.
29. Huberman, Michael (1987). *Steps toward an Integrated Model of Research Utilization, Knowledge*. Bern, Switzerland: Peter Lang SA, Editions scientifiques europeennes.
30. Huberman, Michael (1994). "Research Utilization: The State of Art". *Knowledge and Policy*, 7(4), 13-33.
31. Huberman, Michael (1999). "The Mind Is Its Own Place: The Influence of Sustained Interactivity with Practitioners on Educational Researchers". *Harvard Educational Review*, 69(3), 289-319.

32. Jacobson, N.; Butterill, D.; Goering, P. (2004). "Organizational factors that influence university-based researchers' engagement in knowledge transfer activities". *Science Communication*, 25 (3), 246-259.
33. Johnson, R. B. (1998). "Toward a theoretical model of evaluation utilization". *Evaluation and Program Planning*, 21, 93-110.
34. Kirkhart, K. (2000). "Reconceptualizing evaluation use: an integrated theory of influence". *New Directions for Evaluation*, Winter 2000 (88), 5-23.
35. Knorr, Karen (1977). *Policymakers Use of Social Science Knowledge: Symbolic or Instrumental?*. In *Using Social Research in Public Policy Making*, edited by C.H. Weiss, 165-82. Lexington, MA: Lexington Books.
36. Landry, Réjean; Moktar, Lamari; Nabil, Amara (2003). "The Extent and Determinants of the Utilization of University Research in Government". *Public Administration Review*, 63(2), 192-205
37. Larsen, Judith; Paul Werner (1981). *Measuring Utilization of Mental Health Program Consultation*. Utilizing Evaluation. Concepts and Measurement Techniques, edited by James A. Ciarlo, 77-96. Beverly Hills, CA: Sage Publications.
38. Lee, R.; Raymond Staffeldt (1977). "Executive and Legislative Use of Policy Analysis in the State Budgetary Process: Survey Results". *Policy Analysis*, 3(3), 395-406.
39. Lerner D., Lasswell H. (1951). *The Policy Orientation*. In the *Policy Sciences: Recent Developments in Scope and Method*. Stanford: Stanford University Press.
40. Lester, James; Leah Wilds (1990). "The Utilization of Public Policy Analysis: A Conceptual Framework". *Evaluation and Program Planning*, 13(3), 313-319.
41. Lester, James (1993). "The Utilization of Policy Analysis by State Agency Officials. Knowledge: Creation". *Diffusion, Utilization*, 14(3), 267-290.
42. Lindblom, C.; Cohen, D.K. (1979). *Useable Knowledge: Social Science and Problem Solving*. New Haven, CT, Yale University Press.
43. Lomas, Jonathan (1997). "Research and Evidence-Based Decision Making". *Australian and New Zealand Journal of Public Health*, 21(5), 439-41.
44. Lomas, Jonathan (2000). "Using "Linkage and Exchange" to Move Research into Policy at a Canadian Foundation". *Health Affairs*, 19(3), 236-40.
45. Oh, Cheol; Robert Rich (1996). "Explaining Use of Information in Public Policymaking". *Knowledge and Policy*, 9(1), 3- 35.
46. Oh, Cheol (2000). *Science and Politics. A View from an Information Utilization Perspective*. Paper presented at the International Political Science Association World Congress, July 29-August 1, Quebec City, Canada.
47. Oreszczyn, S; Carr. S. (2008)." Improving the link between policy research and practice: using a scenario workshop as a qualitative research tool in the case of genetically modified crops". *Qualitative Research*, 8, 473-497.
48. Parahoo, Kader. (2000)." Barriers to, and facilitators of, research utilization among nurses in Northern Ireland". *Journal of Advanced Nursing*, 31(1), 89-98.
49. Pelz, Donald; Jo Anne Horsley (1981). *Measuring Utilization of Nursing Research*. In *Utilizing Evaluation. Concepts and Measurement Techniques*, dated b y James A. Ciarlo,1, 25- 49. Beverly Hills, CA: Sage Publications.

50. Retsas, Andrew (2000). "Barriers to using research evidence in nursing practice". *Journal of Advanced Nursing*, 31(3), 599-606.
51. Sabatier, Paul (1978). "The Acquisition and Utilization of Technical Information by Administrative Agencies". *Administrative Science Quarterly*, 23(3), 396-417.
52. Scanks, Elieen Bradley (2005). *A Study of Texas Principals' Perceptions of Barriers to Research Utilization*. Ph.D. diss., Baylor University.
53. Schneider, A. L.; Ingram, H. (1997). *Policy design for democracy*. Lawrence, KS: University Press of Kansas.
54. Tetroe, J. M.; Graham, I. D.; Foy, R.; Robinson, N.; Eccles, M. P.; Wensing, M.; Durieux, P.; Legare, F.; Nielson, C. P.; Adily, A, Ward, J. E.; Porter, C.; Beverley Shea, J. M. (2008). "Health Research Funding Agencies' Support and Promotion of Knowledge Translation: An International Study". *The Milbank Quarterly*, 86 (1), 125-155.
55. Webber, David (1984). "Political Conditions Motivating Legislators' Use of Policy Information". *Policy Studies Review*, 4(1), 110-18.
56. Webber, David (1987). "Legislators' Use of Policy Information". *American Behavioral Scientist*, 30(6), 612-631.
57. Weimer, D. L.; Vining, A. R. (1989). *Policy Analysis: Concepts and Practice*. Englewood Cliffs, NJ, Prentice Hall.
58. Weiss, Carol H. (1979). "The Many Meanings of Research Utilization". *Public Administration Review*, 39(5), 426-431.
59. Weiss, Carol (1981). *Measuring the Use of Evaluation*. In *Utilizing Evaluation. Concepts and Measuring Techniques*. edited by James A. Ciarlo, 17-33. Beverly Hills, CA: Sage Publications.
60. Whiteman, David Paul (1985). "The Fate of Policy Analysis in Congressional Decision Making: Three Types of Use in Committees". *Western Political Quarterly*, 38(2), 294-311.